

kona ze dne 12. července 1902, čís. 147 ř. zák. ručí železniční podnik za veškerou škodu, bylo-li příhodou v dopravě způsobeno tělesné poškození neb usmrcení člověka. Poněvadž žalovaná Společnost brněnských pouličních drah popřela žalobní nárok, opřený o tento předpis zákona, bylo na žalobci, by dokázal, že šlo o příhodu v dopravě po rozumu § 1 zákona a že jeho úraz byl způsoben touto příhodou. Za příhodu v dopravě jest pokládati událost v železničním provozu, která se odchyluje od pravidelného provozu dopravy, jest o sobě způsobilá přivoditi tělesné poškození nebo smrt člověka a přihodila se mimo osobu poškozeného. Lze připustiti, že i zastavení vozu pouliční dráhy mimo stanici, jest po případě událostí, odchylující se od pravidelného provozu dopravy, neboť při pravidelném provozu zastavují vozy jen v určených a označených zastávkách. Povahy příhody v dopravě, která by mohla míti význam s hlediska § 1 zákona o ručení železnic, nabývá však takové mimořádné zastavení vozu pouliční dráhy podle toho, co řečeno shora, teprve, je-li samo o sobě způsobilé, přivoditi tělesné poškození nebo smrt člověka. Tomu tak v souzeném případě nebylo, neboť nebylo zjištěno, že se zastavení vozu mimo zastávku stalo takovým způsobem a za takových okolností, že již tím byla ohrožena tělesná bezpečnost lidí. Jest naopak zjištěno, že se žalobcův úraz přihodil teprve po tomto zastavení vozu tím způsobem, že, když se vůz pouliční dráhy zastavil na několik vteřin před pravidelnou zastávkou, žalobce bez výslovného souhlasu průvodčího sestoupil a upadl na zem. Byla by tedy odchylka od pravidelného provozu pouliční dráhy, — zastavení vozu mimo pravidelnou zastávku, — která sama o sobě nebyla způsobilá ohroziti zdraví a život lidí, minula i pro žalobce bez škodlivých následků, kdyby nebyl z vozu vystoupil o své újmě, nedbaje dopravních předpisů, zakazujících v takovém případě cestujícím vystoupiti bez výslovného svolení průvodčího. Z toho plyne, že si žalobce přivodil úraz sám svou neopatrností a tudíž svou vlastní vinou a že úraz ten nebyl způsoben příhodou v dopravě, jak předpokládá § 1 zákona o ručení železnic. Že nemůže býti řeči o zavinění nebo spoluzavinění zřízců žalované společnosti pouličních drah na úraze, spočívajícím podle dovolatele v tom, že uvedli vůz do pohybu právě, když žalobce sestupoval, vyslovil a odůvodnil správně již odvolací soud. Ježto tedy žalobce nedokázal, že jeho úraz byl způsoben událostí v dopravě, neručí žalovaná podle § 1 zmíněného zákona za tento úraz. Vyvíňovací důvod podle § 2 zákona o ručení železnic, jehož se dovolává soud odvolací, nepřichází v souzeném případě vůbec v úvahu; odvolací soud zaměňuje tu patrně pojem úrazu s pojmem příhody v dopravě a přezírá, že vyvinění železnice podle § 2 cit. zák. vyžaduje, že byla příhoda v dopravě způsobena — nehledíc k ostatním případům § 2 — zaviněním poškozeného. O takovém zavinění žalobcově nemohlo by ovšem býti řeči, an žalobce nezavinil, že se vůz zastavil.

Čís. 10874.

Při stanovení bolestného jest přihlížeti nejen ke zjištěným fysickým bolestem, nýbrž i k povaze zranění a k potížím, jež zůstaly po zdařilé

operaci. Poškozenému jest přiznati přilepšení na stravě, jehož je třeba pro organické poruchy následkem úrazu.

(Rozh. ze dne 13. června 1931, Rv II 438/30.)

Žalobkyně byla zachycena automobilem žalovaných a těžce poraněna. Při operaci bylo zjištěno roztržení žaludku a sleziny, jež jí musela býti vyňata. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalovaných kromě jiného zaplacení 50.000 Kč bolestného a přilepšení na stravě. Procesní soud první stolice přisoudil žalobkyni 10.000 Kč bolestného a na přilepšení na stravě po 6 Kč za 683 dní. Odvolací soud nevyhověl odvolání ani té ani oné strany. Ani Nejvyšší soud nevyhověl dovolání stran a odvětil k dovolání žalovaných v otázkách, o něž tu jde, v

důvodech:

Není správný názor žalovaných, že při stanovení bolestného jest přihlížeti jen k síle a k době trvání fysických bolestí, neboť nic podobného nelze z předpisu § 1325 obč. zák. dovoditi, ano jest tam výslovně ustanoveno, že škůdce zaplatí poškozenému bolestné přiměřené vyšetřeným okolnostem. Soud odvolací proto právem při stanovení výše bolestného přihlížel nejen ke zjištěným fysickým bolestem žalobkyně, nýbrž i k povaze jejího zranění a k dalším zjištěným okolnostem, t. j. k potížím, které zůstaly po zdařilé operaci a které přirozeně žalobkyni způsobují útrapy jako následky úrazu, které jí musí býti nahrazeny bolestným. Tyto následky zranění žalobkyně tu již jsou a neodpovídá proto pravdě tvrzení žalovaných, že bolestným byly hrazeny žalobkyni i újmy, které by snad mohla míti v budoucnosti.

Žalovaní vytýkají dále napadenému rozsudku nesprávné právní posouzení v tom, že soud odvolací v souhlasu se soudem první stolice přiznal žalobkyni na přilepšení na stravu po 6 Kč denně za 683 dní. Bylo zjištěno, že jde o zachování zvláštní diety, ježto obyčejná domácí strava se nesnáší po dlouhou dobu (měsíce až roky) a lepší výživu žalobkyně že potřebuje po delší dobu nejen pro nebezpečí utvoření střevního nádoru, nýbrž i proto, že odstraněním sleziny nastaly změny v oběhu krve, ve tvorbě krve a ve výměně organických látek a nedostatek protibakteriálních ochranných látek. Zjištění toto stačí k úsudku, že žalobkyně potřebovala přilepšení stravy od svého prvního propuštění z nemocnice až do doby, do které o ně žádala, do 8. června 1929, což činí 683 dní.

Čís. 10875.

Pohledávkám bratrských pokladen přísluší výsadní zástavní právo na horních nemovitostech jen s věcným a časovým omezením stanoveným pro nedoplatky výdělkové daně.